

ИЗГРАДЊА ИНТЕГРИТЕТА: ПРОЦЕСИ И УТИЦАЈИ СРБИЈА

ПРЕДГОВОР

Амбасадора Трасивулос Тери Стаматоплоса за публикацију НАТО Програма за изградњу интегритета “Процеси и утицаји у изградњи интегритета – Србија”

На Самиту НАТО-а у Велсу, шефови држава и влада још једном су потврдили да је Атлантски савез заједница вредности посвећена начелима демократије, људских права и владавине права. То обухвата цивилну и демократску контролу над оружаним снагама које обезбеђују ефикасну безбедност, а пореским обвезницима пружају стварну вредност.

Државе се у суочавају с изазовима у спровођењу реформи и јачању институционалних и оперативних капацитета који ће им омогућити да савладају изазове у свету који је међусобно// све повезанији. Заједно са својим партнерима, савезници су изградили кооперативну безбедност која се заснива на владавини права и заједничкој визији безбедности.

НАТО Програм за изградњу интегритета (БИ) постао је један од најделотворнијих инструмената НАТО-а који помаже савезницима и партнерима у процесу реформисања безбедносних институција и развијања капацитета у доба тешких финансијских ограничења. Програм је покренут 2007. године унутар Евроатлантског савета за партнерство (ЕАПЦ), у оквиру Акционог плана партнерства за изградњу институција одбране (ПАП-ДИБ) и помаже партнерима у развоју ефикасних и демократски одговорних институција одбране. На Самиту у Велсу још једном је потврђено да је изградња интегритета кључна компонента Иницијативе за изградњу одбрамбених капацитета (ДЦБИ).

Од самог почетка, НАТО Програм за изградњу интегритета био је усредсређен на израду практичних алатки како би се државе подржале у јачању интегритета, транспарентности и одговорности и смањивању ризика од корупције. Кроз дијалог, размену искустава и образовање и обуку, овај Програм државама пружа механизме и капацитете који ће им омогућити да своје одбрамбене и безбедносне институције учине још ефикаснијим и рационалнијим.

Јачање добре управе и учвршћивање одговорности представљају циљ који захтева континуиране и дугорочне напоре. У том погледу, изградња интегритета подупиरे реформе одбране јачајући њихову ефикасност и одрживост. Истовремено је ширег опсега, будући да подразумева и побуђивање и одржавање промене менталитета и организационе културе у одбрамбеним институцијама.

Као покретачка снага промена, НАТО Програм за изградњу интегритета пружа стратешки приступ изградњи интегритета кроз примену доказаних вредности, норми и начела као и кроз идентификовање добрих пракси и политика које различите земље примењују како би минимализовале ризик од корупције у сектору одбране. Тако овај програм промовише дијалоги између држава - како савезника, тако и партнера - у циљу размене искустава и трансфера знања.

НАТО Програм за изградњу интегритета такође ствара синергију између националног управљања реформама одбране и међународне сарадње у циљу промовисања добре праксе. Политичка воља на националном плану од кључне је важности за покретање и одржавање реформи уз ослањање на расположиве инструменте и методологију који су израђени на међународном нивоу, као што је то случај с Упитником о самопроцени и Процесом стручне процене НАТО-а. Сходно томе, снажна визија и јасна стратегија од кључне су важности за спровођење препорука и приоритета на националном нивоу.

Хтео бих да похвалим истрајне напоре које Министарство одбране Србије и њено руководство улажу у јачање интегритета, транспарентности и одговорности свог одбрамбеног и безбедносног сектора. Србија је од 2012. године активни корисник НАТО Програма за изградњу интегритета и систематски спроводи различите етапе процеса изградње интегритета, што је довело до усвајања Плана интегритета Министарства одбране и Оружаних снага Србије за 2015. годину. Такође бих желео да похвалим Србију због значајног доприноса који је дала овом Програму поделивши своја искуства са другим земљама које учествују у НАТО Програму за изградњу интегритета.

Верујем да ће ова публикација допринети јачању заједнице изградње интегритета засноване на нашим заједничким вредностима.

Амбасадора Трасивулос Тери Стаматоплоса

ПРЕДЛОГ ТЕКСТА ПУБЛИКАЦИЈЕ „ИЗГРАДЊА ИНТЕГРИТЕТА: ПРОЦЕСИ И УТИЦАЈИ - СРБИЈА“

УВОДНА РЕЧ

министар одбране Братислав Гашић

Имам посебно задовољство да овом приликом укажем да је у Министарству одбране и Војсци Србије интензиван процес изградње интегритета за смањење ризика од корупције, који значајно доприноси спровођењу реформе система одбране.

У претходном периоду у Републици Србији је у потпуности успостављен нормативно-правни оквир који се односи на изградњу интегритета и смањење ризика од корупције. Имајући у виду опредељење Републике Србије да примењује високе стандарде у борби против корупције, Министарство одбране и Војска Србије, у оквиру изградње интегритета активно сарађују са другим државним системима у Републици Србији, као и са цивилном друштвом.

Најважнији циљеви изградње интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије су достизање максималне заштите појединаца, процеса и организације од могућих опасности које воде злоупотребама ради стицања личне користи. У вези са тим, посебно су важни правилна и рационална употреба ресурса поверених на коришћење Министарству одбране и Војсци Србије.

У Министарству одбране и Војсци Србије приступ изградњи интегритета је превентивног карактера, а према субјектима за које је утврђено коруптивно понашање примењују се репресивне мере, што је у складу са политиком „нулте толеранције на појаве корупције и организованог криминала“.

У контексту изградње интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије највећи број активности је реализован у областима управљања људским ресурсима, набавкама, продаје и управљања вишком имовине, контроле финансија, као и медицинске подршке и администрације.

Примена мера и активности са циљем изградње интегритета започета је израдом тринаест планова интегритета у институцијама Министарства одбране и Војске Србије, а обухватила је идентификацију најосетљивијих процеса са аспекта корупције.

Полазећи од потребе да изградња интегритета буде свеобухватна, Министарство одбране и Војска Србије подржавају иницијативе и пројекте који се у том контексту реализују на међународном нивоу. Сходно томе, нарочито је значајно учешће у НАТО програму за изградњу интегритета у оквиру којег су Министарство одбране и Војска Србије заједно са НАТО експертским тимом за изградњу интегритета, као и са другим државним институцијама, израдили документ Самопроцена о изградњи интегритета и смањивању ризика од корупције у Републици Србији из надлежности Министарства одбране и Војске Србије.

Захваљујући НАТО програму за изградњу интегритета, као и Прилагођеном НАТО програму за изградњу интегритета у југоисточној Европи, Министарство одбране и Војска Србије приступили су најзначајнијим међународним институцијама чија је делатност борба против корупције и изградња интегритета, што је у значајној мери помогло позиционирању у региону и свету.

Посвећени достизању циља да будемо ефикаснији и ефективнији кроз потпуну примену мера изградње интегритета и борбе против корупције, уверени смо да ћемо на најбољи начин допринети повећању безбедности Републике Србије, региона југоисточне Европе, као и да учешћем припадника Министарства одбране и Војске Србије у изградњи и очувању мира у свету можемо да помогнемо безбедносно угроженим државама.

Братислав Гашић

САДРЖАЈ

О НАТО програму за изградњу интегритета.....	5
Србија: Извештај о стручној процени НАТО.....	11
План интегритета Министарства одбране и оружаних снага Србије.....	23

I. О НАТО програму за изградњу интегритета

ПРОГРАМ ЗА ИЗГРАДЊУ ИНТЕГРИТЕТА: ПРЕГЛЕД

Програм за изградњу интегритета (БИ) је програм изградње капацитета под вођством НАТО који пружа практичне механизме којима се државама помаже да појачају свој интегритет, транспарентност и одговорност и да смање ризик од корупције у сектору одбране и безбедности.

Изградња интегритета поспешује добру праксу, процесе и методологије и државама даје одговарајућу подршку како би увећале делотворност својих институција одбране и безбедности.

Савет евроатлантског партнерства покренуо је овај програм у новембру 2007. у оквиру Акционог плана партнерства за изградњу институција одбране (ПАП-ДИБ) којим се партнерима помаже да развију ефективне и ефикасне институције одбране под цивилном и демократском контролом.

На Самиту у Чикагу (2012.), шефови држава и влада земаља чланица НАТО, узевши у обзир напредак у изградњи интегритета и потребу да се развије структурисанији приступ, успоставиле су изградњу интегритета као једну од НАТО дисциплина и усвојиле план образовања и обуке у области изградње интегритета.

Када су у децембру 2013. министри иностраних послова НАТО утврдили да подршка партнерима, а потенцијално и не-партнерима, у изградњи капацитета у сектору одбране представља један од кључних циљева, изградња интегритета издвојена је као инструмент који промовише демократске вредности и људска права, доприноси општој безбедности и стабилности и помаже у развоју или јачању интероперабилности.

На Самиту у Велсу (2014.), још једном је потврђено да је изградња интегритета кључна компонента Иницијативе за изградњу одбрамбених капацитета (ДЦБИ).

Програм за изградњу интегритета такође подржава имплементацију Резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1325 "Жене, мир и стабилност" и уноси родну перспективу у своју методологију и практичне алатке.

Изградња интегритета прилагођена је како би задовољила домаће потребе и захтеве. Покреће се на основу индивидуалних захтева, а учешће у програму је добровољно.

Програм је доступан земљама чланицама НАТО, Евроатлантског партнерског савета, Медитеранског дијалога, Истамбулске иницијативе за сарадњу и Партнера широм света. Захтеве других држава савезници разматрају од случаја до случаја.

Тренутно је 17 држава у процесу попуњавања Упитника за самопроцену (почев од фебруара 2015.): Авганистан, Бивша Југословенска Република Македонија¹, Босна и Херцеговина, Бугарска, Црна Гора, Грузија, Хрватска, Јерменија, Киргиска Република, Колумбија, Летонија, Мађарска, Република Молдавија, Норвешка, Србија, Пољска и Украјина.

ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИЗГРАДЊУ ИНТЕГРИТЕТА

Програм за изградњу интегритета усредсређен је на развијање практичних инструмената којима се државама помаже у јачању интегритета, транспарентности и одговорности и смањивању ризика од корупције у сектору одбране и безбедности. Међу тим инструментима су:

- Самопроцена изградње интегритета и Процес стручне процене;
- Прилагођени програми;
- Активности обуке и образовања;
- Публикације.

УПИТНИК ЗА САМОПРОЦЕНУ ИЗГРАДЊЕ ИНТЕГРИТЕТА И ПРОЦЕС СТРУЧНЕ ПРОЦЕНЕ

Програм за изградњу интегритета обухвата низ инструмената који су на располагању државама како би процениле сопствени ризик од корупције и појачале добру управу. Учествује се на добровољној основи, а подршка изградњи интегритета је прилагођена како би се задовољиле домаће потребе и захтеви.

Упитник за самопроцену изградње интегритета:

Испуњавање Упитника за самопроцену први је корак у том процесу. Земље које се одлуче на учешће у изградњи интегритета могу да га испуне на добровољној основи. То је дијагностички инструмент који, након попуњавања, државама даје пресек постојећих процедура и пракси. Бави се питањима текуће пословне праксе у сектору одбране и безбедности. То, између осталог, обухвата:

- Демократску контролу и учешће;
- Домаће законодавство и политику у области борбе против корупције;
- Особље - етички кодекс, политику, обуку и дисциплину;
- Планирање и буџетирање;
- Операције;
- Набавке;
- Сарадњу с привредним друштвима одбрамбене индустрије и снабдевачима.

Иако је Упитник за самопроцену изградње интегритета намењен превасходно министрима одбране, неке државе су га искористиле и за друга министарства у сектору одбране и безбедности.

Попуњен Упитник за самопроцену изградње интегритета прослеђује се Међународном особљу НАТО које је надлежно за спровођење стручне процене и консултације унутар земаља. Експертски тим НАТО за стручну процену не дели информације с трећим странама. Све активности и препоруке, као и састав тима за стручну процену, усаглашавају се у координацији са земљом.

Стручна процена и консултације унутар земље:

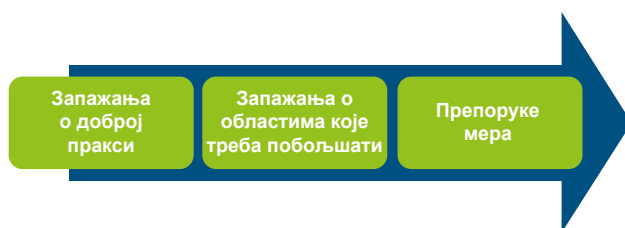
Попуњен Упитник за самопроцену изградње интегритета разматра се у земљи заједно са представницима владе. Циљ стручне процене је да се боље разуме текућа ситуација, да се размене мишљења о најбољим праксама и о практичним корацима за јачање транспарентности, одговорности и интегритета у сектору одбране и безбедности.

Свака стручна процена прилагођава се конкретној држави. Снажно се препоручује да се Упитник за самопроцену и стручне процене израђују уз доприносе посланика у парламенту и представника цивилног друштва, односно невладиних организација, медија и академских установа.

Извештај о стручној процени:

У **Извештају о стручној процени**, који се сачињава на основу попуњеног Упитника за самопроцену изградње интегритета и консултација у престоницама, утврђују се добре праксе и износе препоруке мера које треба предузети. Циљ је да се државама помогне да сачине Акциони план за изградњу интегритета и да користе постојеће механизме за изградњу интегритета и друге НАТО механизме.

У начелу, Извештај о стручној процени покрива следеће три области:

Акциони план:

Попунивши Упитник за самопроцену и окончавши Процес стручне процене, многе државе приступају изради националног акционог плана. У тој фази, државама се препоручује да у потпуности искористе НАТО ресурсе и партнерске инструменте. Државе се подстичу и на коришћење експертизе организација цивилног друштва које постоје унутар земље и региона. Такав приступ доприноси промовисању транспарентности и грађењу локалних капацитета.

У мери у којој је то могуће, програм за изградњу интегритета интегрише се и усклађује с националним процесима као и с НАТО партнерским механизмима, укључујући Индивидуални програм за партнерство и сарадњу, Акциони план за чланство, Индивидуалне партнерске акционе планове, Процес партнерског планирања и ревизије, а за Авганистан Трајно партнерство. То обухвата и идентификовање могућности повезивања с другим програмима који су у току, попут Програма за професионални развој за Грузију и Украјину.

Земље могу да затраже подршку у изградњи интегритета без обавезе да пређу на следећу фазу. Читав процес може бити како једнократне тако и цикличне природе.

ПРИЛАГОЂЕНИ ПРОГРАМИ

У склопу изградње интегритета, сачињена су два прилагођена програма у циљу задовољавања конкретних потреба и захтева заинтересованих земаља: Прилагођен програм за изградњу интегритета за Југоисточну Европу - под окриљем Процеса сарадње министара одбране земаља Југоисточне Европе (СЕДМ) и Прилагођен програм за изградњу интегритета и смањивање ризика од корупције у авганистанским националним снагама безбедности (АНСФ).

ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА

Образовање и обука кључни су за постизање и одрживост промена, као и за остваривање дугорочних добробити. Организују се курсеви да би се државама пружила помоћ и обука у изградњи капацитета и јачању институција у духу кооперативне безбедности.

Широк дијапазон прилагођених образовних активности може бити од помоћи појединим земљама. Оне, између осталог, обухватају боравак, онлајн и мобилне курсеви, периодичне активности и активности организоване по захтеву како би се задовољиле посебне потребе, обуку у раном распоређивању и професионалном развоју, "тренирање тренера". Оне су намењене особљу у сектору одбране и безбедности (цивилном и војном) и могу се одржавати на различитим језицима. Неки од курсева у директној су организацији НАТО, док друге организују имплементациони партнери НАТО програма за изградњу интегритета.

У складу са задацима које је поставио Северноатлантски савет, рад је усредсређен на структурисан и одржив приступ образовању и обуци. План образовања и обуке у области изградње интегритета, који се сачињава у сарадњи са НАТО војним властима, а одобрава га Северноатлантски савет, бави се питањима текућих и предстојећих НАТО операција, као и цивилних и војних напора који се улажу како би се допринело доброј управи у сектору одбране и безбедности.

Радећи у сарадњи са Савезничком командом за трансформацију, Међународно особље НАТО обрађује захтеве везане за образовање и обуку у области изградње интегритета, односно утврђује које способности и вештине треба развити кроз активности образовања и обуке. Центар за јачање интегритета у сектору одбране (ЦИДС, Норвешка) служи као Главно одељење за наставни програм и у надлежности му је да преточи оперативне захтеве у циљеве образовања и обуке утврђујући тему, програм, модул и/или курс.

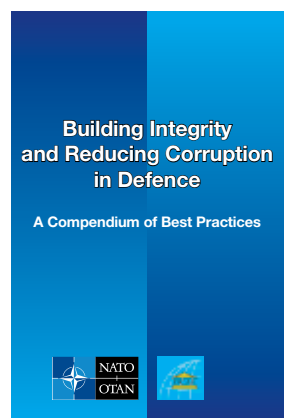
ПУБЛИКАЦИЈЕ

Књига "Изградња интегритета и смањивање корупције у сектору одбране: Зборник најбољих пракси" износи стратешки приступ смањивању ризика од корупције. Књига се усредсређује на практичну страну израде и спровођења програма изградње интегритета у одбрани, узимајући у обзир културолошке специфичности одбрамбених организација.

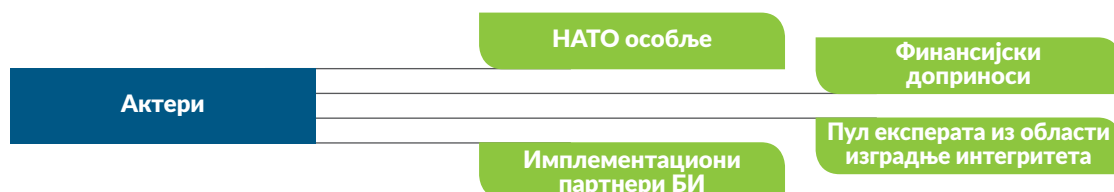
У "Изградњи интегритета у систему одбране: Украјинска студија случаја" дати су коначни резултати једног програма изградње интегритета у облику стратешког документа са практичним препорукама украјинској влади о начинима на које може да сузбије ризик од корупције,

НАТО и имплементациони партнери поред ових редовно објављују и дистрибуирају и друге публикације.

Интернет страница за изградњу интегритета (<https://verity.hq.nato.int/Buildingintegrity>) садржи информације о програму изградње интегритета, последњим догађајима и одговарајућим публикацијама, као и заједницу експерата.

АКТЕРИ

НАТО ОСОБЉЕ

Међународно особље НАТО израђује програм за изградњу интегритета и руководи програмом. Цивилно особље НАТО тесно сарађује са НАТО војним властима, укључујући Војно особље НАТО као и Трансформацију заједничке команде, Заједничку команду за операције и потчињене команде. Они се редовно састају у оквиру радне групе коју предводи Међународно особље НАТО.

ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ ПАРТНЕРИ У ИЗГРАДЊИ ИНТЕГРИТЕТА

Изградњу интегритета подржава мрежа имплементационих партнера из држава чланица и не-чланица НАТО, цивилног друштва и других међународних организација пружајућу стручне савете, приређујући догађаје и спроводећи истраживања и анализе.

- Канцеларија УН за питања дроге и криминала (УНОДЦ)
- Центар за јачање интегритета у сектору одбране (ЦИДС, Норвешка)
- Институт за управљање одбрамбеним ресурсима (ДРМИ, САД)
- ЕУПОЛ, Мисија у Авганистану
- ЖенеВСки центар за демократску контролу оружаних снага (ДЦАФ, Швајцарска)
- ЖенеВСки центар за безбедносни политику (ГЦСП, Швајцарска)
- Министарство одбране Бугарске
- Министарство одбране Норвешке
- НАТО школа Оберамергау (НСО, Немачка)
- Поморска школа за постдипломске студије (НПС, САД)
- Норвешка агенција за јавну управу и владу
- ПЗМ центар за обуку за управу и руковођење (Уједињено Краљевство)
- Турски Центар за обуку ПЗП (Турска)
- Центар за обуку за операције подршке миру (ПСОТЦ, Босна и Херцеговина)
- Шведски колеџ за народну одбрану
- Повеља Транспаренси интернешнел УК (ТИ, Уједињено Краљевство)

Међународно особље НАТО такође тесно сарађује са Организацијом за безбедност и сарадњу у Европи (ОЕБС), Азијском банком за развој (АДБ, канцеларија у Кабулу) и Светском банком (канцеларија у Кабулу). То је у складу с приступом изградње интегритета чији је циљ да се створи додатна вредност и пружи допринос како би се употпунили напори других актера, а посебно оних који раде у театру операција.

ПУЛ ЕКСПЕРАТА ИЗ ОБЛАСТИ ИЗГРАДЊЕ ИДЕНТИТЕТА

Изградњу интегритета подржава група експерата за ту област (СМЕ) из националних цивилних министарстава и министарстава у сектору одбране, међународних организација и цивилног друштва. Ти експерти дају савете и имају активну улогу у изради и спровођењу свих аспеката програма изградње идентитета. Експерти се позивају по потреби и играју значајну улогу у изради стручних процена, спровођењу образовања и обуке у области изградње интегритета, као и издавању брошура и документовању добре праксе.

ДАВАОЦИ ФИНАНСИЈСКОГ ДОПРИНОСА

Програм за изградњу интегритета подржава се кроз добровољне доприносе Поверилачком фонду којим управља Међународно особље НАТО, а воде га Белгија, Бугарска, Норвешка, Пољска, Швајцарска и Уједињено Краљевство. Доприноси Поверилачком фонду за изградњу идентитета користе се за изградњу капацитета министарстава и сматрају се Званичном помоћи за развој (сходно начелима ОЕБС-а).

Финансијске доприносе дају: Аустрија, Белгија, Бугарска, Чешка Република, Финска, Исланд, Ирска, Литванија, Холандија, Норвешка, Пољска, Сједињене Америчке Државе, Словачка, Швајцарска, Уједињено Краљевство.

Поред тога, изградња интегритета подржава се и путем доприноса у натури које дају савезници и партнери.

Церемонија потписивања (2013.): Представници водећих земаља и заменик генералног секретара НАТО

II. СРБИЈА : Извештај о стручној процени НАТО

ASSISTANT SECRETARY GENERAL FOR POLITICAL AFFAIRS AND SECURITY POLICY
LE SECRÉTAIRE GÉNÉRAL ADJOINT POUR LES AFFAIRES POLITIQUES ET LA POLITIQUE DE SÉCURITÉ

Управа за политичка питања и безбедносну политику (ПАСП) (2012)0898
децембар 2012.

Поштовани Министре,

Задовољство ми је да Вам поднесем Извештај о стручној процени изградње идентитета који је прегледан и усвојен у Вашем присуству током консултација одржаних у Београду 2. новембра 2012.

У име експертског тима који предводи Амбасадор Ван Хорн, желим да Вам одам признање за Вашу личну подршку Програму за изградњу интегритета, као и за отвореност коју је испољило Ваше Министарство. Консултације одржане у Београду добро су припремили ваши експерти у престоници и Мисији при НАТО.

Било ми је задовољство и да сазнам за Вашу одлуку да Извештај о стручној процени изградње идентитета поставите на интернет странице Министарства одбране. То је још један пример посвећености Србије доброј пракси којом се упућује снажна порука државама Процеса министара одбране Југоисточне Европе (СЕДМ) да појачају интегритет и одговорност у сектору одбране и безбедности.

Жељно ишчекујем долазак ваших званичника на предстојеће покретање Прилагођеног програма за изградњу интегритета у Југоисточној Европи које ће се одржати у седишту НАТО 13. и 14. децембра 2012.

Тим за изградњу интегритета при седишту НАТО остаје Вам на располагању. Радујемо се наставку сарадње са Вама и званичницима Ваше земље.

Искрено Ваш,

Дирк Бренгелман
Амбасадора

Његовој Ексцеленцији
Господину Мирославу Јовановићу
Помоћнику Министра за политику одбране
Република Србија

**СРБИЈА – САМОПРОЦЕНА –
ИЗГРАДЊА ИНТЕГРИТЕТА ЗА СМАЊЕЊЕ
РИЗИКА ОД КОРУПЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ
СРБИЈИ
(ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ МИНИСТАРСТВА
ОДБРАНЕ)**

**ИЗВЕШТАЈ
ЕКСПЕРТСКОГ ТИМА
НАТО**

Београд, 02. новембар 2012. године

СРБИЈА – САМОПРОЦЕНА ИЗГРАДЊЕ ИНТЕГРИТЕТА ИЗВЕШТАЈ ЕКСПЕРТСКОГ ТИМА

ПРЕГЛЕД

1. Процес Самопроцене изградње интегритета је део практичног инструмента који је развијен у оквиру Програма изградње интегритета. Упитник за самопроцену изградње интегритета обезбеђује државама увид у актуелне структуре и праксе. Експертска анализа изградње интегритета помаже земљама да потврде подручја добре праксе, као и оне области које могу захтевати даље напоре.
2. У складу са владином подршком Програму изградње интегритета у оквиру Сарадње Министара одбране југоисточне Европе, Министар одбране Србије је изразио заинтересованост да се изврши Самопроцена. Она је достављена НАТО-у до краја марта 2012.
3. Одговор Републике Србије за самопроцену изградње интегритета је био темељан и пружио је суштинске информације из већине области. Посвећеност коју је показало највише руководство и званичници МО на састанцима експертске комисије показује посвећеност Србије реформама и промовисању интегритета, транспарентности и одговорности у оквиру МО.
4. Одбор за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Републике Србије нагласио је да су нова Влада и Народна скупштина снажно посвећене борби против корупције. Ова решеност се такође види и у именовању министра одбране за владиног координатора за борбу против корупције.
5. Овај извештај се фокусира на експертској анализи Упитника за самопроцену изградње интегритета који је попунило МО Републике Србије. Опсежни састанци и разговори су вођени између 25. и 27. јуна и 17. и 20. септембра 2012, као и 02.11.2012. године¹.
6. Министарство одбране је оценило да су следећа подручја најподложнија корупцији: набавка, медицинска подршка и администрација, регрутовање, накнаде које се односе на путне трошкове, становање, рањавање у борбеним дејствима и управљање објектима и ресурсима.
7. Национална стратегија за борбу против корупције² је на снази, а МО спроводи интерни план борбе против корупције/изградње интегритета тако што је 13 потчињених организацијских целина добило задатак да развије своје независне планове до 1. децембра 2012. Национална стратегија треба да се развије у акциони план који ће омогућити систематско спровођење. НАТО програм помоћи у изградњи интегритета је на располагању, ако је потребно.
8. Изгледа да су у Србији на снази правне и друге процедуре у вези са борбом против корупције које обезбеђују инструменте и механизме за спровођење политике³. Именовање министра одбране за владиног координатора за борбу против корупције могло би бити индикација решености Владе да се бори против корупције и консолидовало би политичку подршку.
9. Агенција за борбу против корупције (Агенција), институција која извештаје подноси непосредно Народној скупштини⁴, предводи државне антикорупцијске напоре. Она је ангажована у неколико значајних превентивних мера које се сматрају кључним и углавном добродошлим од стране заједнице. Међутим, Агенција још увек није кадровски попуњена до договореног нивоа, тако да је тренутно непопуњено 37 од укупно 97 места.
10. Експертски тим је утврдио да не постоји планска обука у развијању антикорупцијске свести за цивилни или војни састав. Потенцијални ризик од сусрета са корупцијом током извођења операција се посебно не наглашава током обуке пре распоређивања. Посебно је истакнуто да не постоји никаква обука за људство ангажовано по уговору које би у неком будућем периоду могло бити ангажовано као подршка јединицама Војске Србије. Наведене информације су видљиве у чињеници да је логистика јединица Војске Србије распоређених у иностранству уграђена у мултинационални логистички оквир, те да наведене јединице нису одговорне за независне набавке.
11. Експертски тим је истакао неколико примера добре праксе и ови примери су наглашени у детаљним налазима и коментарима.
12. Експертски тим нуди следеће опште препоруке за разматрање од стране Србије:
 - а. Експертски тим НАТО-а је препоручио да Србија размотри именовање владиног званичника ради координације спровођења „Националне стратегије за борбу против корупције“ и обезбеђивања фокусне тачке за развој Акционог Плана у оквиру МО. Ова препорука је спроведена и садашње активности треба да се концентришу на планирање, спровођење и надгледање ефеката стратегија и планова који су на снази.

¹ Види Анекс 1

² http://www.rai-see.org/serbia/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=34&Itemid=54

³ Акт Агенције за борбу против корупције, неслужбени превод Мисије ОЕБС-а у Србији, допуњен у новембру 2008, www.osce.org/serbia/82789

⁴ www.acas.rs/

- b. Акциони план треба да користи препоруке из овог извештаја у циљу јачања транспарентности, одговорности и интегритета. Даље се препоручује да се после отприлике 6 месеци спровођења изради извештај о напретку ради даље дискусије са Сектором за политичка питања и политику безбедности НАТО-а (NATO IS/PASP)⁵.
- c. Увести систематску и свеобухватну обуку у развијању антикорупцијске свести за целокупни цивилни и војни састав. Подстицати највише руководство да отворено промовише програме за изградњу интегритета и повећање транспарентности и одговорности.
- d. Размотрити усклађивање Закона о буџету и Закона о јавним набавкама са циљем да се постигну најбољи финансијски ефекти⁶.
- e. Даље развијати и унапређивати систем Планирања, програмирања, буџетирања и извршења (ППБИ), уведен 2008. године.⁷
- f. Развити антикорупцијски образовни модул који ће се спроводити пре размештања намењен свим јединицама које се размештају и размотрити специјалистичку обуку о набавкама и финансијском управљању намењен оном људству које се шаље у иностранство.
- g. Позвати Србију да сачини извештај о праћењу спровођења у пролеће 2013.
- h. Установити лице за контакт по питању изградње интегритета ради контакта са NATO IS/PASP, а у циљу коришћења његових програма и активности.
- i. Препоручити наредну посету ради стицања увида у напредак.
- j. Предложити постављање овог извештаја на веб сајт МО.

ДЕТАЉНИ НАЛАЗИ И КОМЕНТАРИ

ДЕМОКРАТСКА КОНТРОЛА И АНГАЖОВАЊЕ

13. Демократска контрола Војске Србије је регулисана Уставом Републике Србије. Закон о одбрани утврђује да Председник Републике, у складу са законом, командује Војском Србије и именује и разрешава Начелника Генералштаба Војске Србије, уз мишљење Министра одбране.

14. Народна скупштина има овлашћења да: одлучује о рату и миру и проглашава ратно и ванредно стање, усваја основне стратегијске документе у области одбране, доноси законе о ратификацији међународних споразума у области одбране и војне сарадње, одлучује о употреби Војске Србије ван граница Републике Србије, усваја буџет за одбрану и надгледа рад безбедносних служби. Поред тога, од 2007. године постоји институција Омбудсмана који може да подноси предлоге закона Народној скупштини и Влади. Народна скупштина је усвојила Стратегију националне безбедности и Стратегију одбране⁹ Републике Србије у октобру 2009. године и то су јавни документи.

15. Одбор за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Републике Србије има низ овлашћења, али није у потпуности применио сав свој утицај на решавање питања јачања независних органа помоћу адекватних ресурса¹⁰.

16. Тренутно, недостаје им искуство за бављење свим проблемима са којима се суочавају и увођење свих захтеваних промена¹¹.

17. Према Одбору, транспарентност у систему одбране Републике Србије није на задовољавајућем нивоу. Главне области које изазивају забринутост су јавне набавке, трговина наоружањем и војном опремом и продаја вишка средстава (некретнина и опреме). Сматра се да су значајне неправилности у склопу Министарства одбране, а не у Генералштабу и њему потчињеним саставима.

18. Забринутост је изражена због недостатка транспарентности власништва над медијима. Договорено је да је то нешто што треба да се истражи¹².

⁵ Међународни војни штаб/Сектор за политичка питања и безбедносну политику

⁶ Наведена препорука није у надлежности Министарства одбране.

⁷ Систем ППБИ уведен је у МО и ВС 2008. године, када је и донет први Правилник о планирању, програмирању, буџетирању и извршењу у Министарству одбране и Војсци Србије. Њиме се уређује планирање, програмирање, буџетирање и извршење планова и програма из делокруга Министарства одбране и Војске Србије. Након реализоване оптимизације система ППБИ министар одбране донео је 2011. године Правилник о ППБИ у МО и ВС.

⁸ http://www.mod.gov.rs/eng/dokumenta/strategije/Strategija_nacionalne_bezbednosti_RS_eng.pdf

⁹ http://www.mod.gov.rs/eng/dokumenta/strategije/Strategija_odbrane_RS_eng.pdf

¹⁰ Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

¹¹ Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

¹² Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

19. Закон о одбрани, Закон о Војсци Србије, Закон о основама уређења служби безбедности Републике Србије и Закон о Војнобезбедносној и Војнообавештајној агенцији усмеравају функционисање МО и оружаних снага. Генералштаб Војске Србије је у склопу Министарства одбране и обавезан је да обавља своје дужности у складу са законом и под надлежношћу Председника и Министра одбране.

20. За разлику од већине безбедносних агенција ЕУ, Војнобезбедносна агенција, у складу са одредбама Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, открива, истражује и документује, између осталог, и кривична дела корупције унутар МО и ВС и у том циљу, поред осталог, може да примењује и специјалне истражне технике у складу са одредбама Закона о кривичном поступку. Војнобезбедносна агенција (ВБА) је посебан правни ентитет и непосредно извештава министра одбране о истрагама које су у току¹³.

21. Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији омогућује овој институцији приступ у личне досијее и сродне податке укључујући и телефонске записе (чланови 12 и 13). Према одлукама Уставног суда Србије¹⁴, елементи ових чланова крше Устав Србије. Суд је наложио да се амандмани на закон сачине у складу са тим. Амандман на садашњи закон је у припреми.

22. Стратегија комуникације МО се заснива на Уставу Републике Србије, Закону о јавном информисању и Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја¹⁵. Министарство одбране обавештава јавност о редовно о својим активностима и постигнутим резултатима на интернет сајту Министарства одбране (у надлежности Управе за односе са јавношћу). Бројне смернице и документи које је израдило МО потврђују да постоји активан програм који се односи на јавно информисање. Медији у Србији показују значајно интересовање за одбрамбена питања. Наведена управа Министарства одбране такође проактивно извештава о корупцији и криминалним активностима.

23. Институција независног Омбудсмана у Влади Републике Србије има укупно 67 радних места, од којих су сва попуњена. Због све већег броја нерешених предмета, процењено је да је потребно још 30 инспектора¹⁶.

24. Омбудсман је поменуо да се значајан број судских одлука које су у вези са одлукама МО још увек не спроводе. Ово укључује одлуке које се односе на стамбена питања и пензије.

25. Истакнуто је да мандат Инспектората одбране не укључује истрагу по питању притужби које се односе на права војних лица/запослених у МО. Међутим, он је предложио да се, уместо да иду на суд, многе жалбе могу административно решавати од стране МО.

26. Забринутост је изражена у вези са законским и административним аранжманима у погледу безбедносних провера и класификације докумената који су тренутно потпуно неадекватни. Ово оставља систем отворен за злоупотребе и произвољне одлуке. Ови проблеми су истакнути у осталим дискусијама.

27. Према МО, нема основе за забринутост у вези са законским и административним аранжманима у погледу безбедносних провера. Област безбедносних провера је нормативно уређена за приступ тајним подацима свих степена класификације Законом о тајности података, као и за све друге области, као што су пријем у радни однос, регулисање војне обавезе и постављење на дужност регулисани су у потпуности Правилником о безбедносним проверама лица које врши ВБА.

28. Повереник за информације од јавног значаја и за заштиту података о личности¹⁷ је аутономни јавни орган, који врши своја овлашћења независно и чије надлежности су одређене чланом 44, Закона о заштити података о личности¹⁸. Повереник превасходно има две главне области одговорности: слобода приступа информацијама и заштита личних података. Ово покрива сва министарства укључујући МО¹⁹.

29. Канцеларија Повереника месечно прими од 400 до 500 захтева; тренутно их 3000 чека да буду обрађени. Тренутно је попуњено само 37 од одобреног и финансираног кадровског нивоа од 69 места. Међутим, упркос финансијским средствима која су на располагању за регрутовање додатног кадра да би се достигао плафон од 69 места, Народна скупштина није обезбедила погодан канцеларијски смештај. Ово је истакнут захтев већ неколико година. Регрутовање је тренутно обустављено све док се не обезбеди адекватан смештај²⁰.

¹³ <http://www.vba.mod.gov.rs/index.html>

¹⁴ <http://www.ustavni.sud.rs/page/home/en-GB>

¹⁵ <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/eur/lxwesor.htm>

¹⁶ Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

¹⁷ <http://www.poverenik.org.rs>

¹⁸ <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/eur/lxwesor.htm>

¹⁹ Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

²⁰ Наведени став није у надлежности Министарства одбране

30. Озбиљан недостатак људства, само 46% регрутованих од одобреног максимума, има значајан утицај на спровођење мандата. То за узврат може имати штетан ефекат у смислу поверења у институцију али такође и у ширу јавну управу²¹.

31. Утврђено је да су две главне области за забринутост: прво, недостатак законски дефинисаног система класификације докумената, што за узврат доводи до друге области за забринутост, а то је произвољно ускраћивање информација од стране владиних институција, које уколико су правилно класификоване могу бити пуштене. Супротно овоме, ова ситуација може довести до одливања поверљивих информација²².

32. Број притужби против МО је мали. Међутим, оне које су покренуте односе се на поверљива питања као што су набавке и финансијско управљање.

33. Повереник је изразио забринутост у вези са недостатком транспарентности у систему власти Републике Србије. Ово је наглашено отпуштањем између 700 и 800 од 2500 државних тужилаца и судија 2009. и 2010. године. Речено је да није дато ниједно образложење појединцима везано за разлоге њиховог отпуштања. По пријему притужби, све отпуштене судије су морале да буду враћене на посао. Међутим, он сматра да је ова епизода нанела штету правосудном систему Републике Србије и има штетно дејство на поверење јавности²³.

ПРЕПОРУКЕ

- a. Размотрити развој стратегијског плана комуникације да би се обезбедило информисање јавности о напретку у настојањима МО да спроведе „Националну стратегију за борбу против корупције”.
- b. У часописима који излазе два пута месечно и који се дистрибуирају свим јединицама и цивилном људству препоручује се да се промовишу интегритет, одговорност и транспарентност.

НАЦИОНАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ЗАКОНИ И ПОЛИТИКА²⁴

34. Србија је ратификовала бројне конвенције УН-а и Савета Европе о антикорупцијским инструментима. Постоји опсег антикорупцијских законодавних и политичких смерница које су садржане у Националној Стратегији за борбу против корупције. Постоји Акциони план за спровођење Националне Стратегије за борбу против корупције и Меморандум о разумевању између Агенције за борбу против корупције (Агенција) и Владе Републике Србије о сарадњи у испуњавању њихових обавеза у оквиру Националне Стратегије за борбу против корупције. Одговорност Владе према Народној скупштини о овој теми не може се оцењивати. Та ситуација је првенствено последица високог степена зависности чланова Народне скупштине од политичких партија, или тачније партијског руководства; међутим, остварен је неки напредак у овој области.

35. Агенција је аутономна у односу на Владу и подноси извештај директно Народној скупштини. Извештаји се углавном подnose Народној скупштини преко Министарства правде које нема никакве јурисдикције да врши промене или мења извештаје намењене Народној скупштини.

36. Настојања Владе у борби против корупције предводи Агенција. Она је усмерена на неколико антикорупцијских мера превенције укључујући управљање системом пријаве имовине, разраду планова интегритета и заштиту оних који пријављују незаконите активности.

37. Првобитно је било предвиђено да Агенција има до 150 радних места, али овај број је накнадно смањен на 97, од чега је заправо 75 попуњено²⁵.

38. Да би се лица која јавно изнесу случајеве корупције заштитила, Агенција може да понуди помоћ у складу са законом и може да заштити анонимност таквих појединаца. За сада, законски оквир се у потпуности не примењује. Међутим, стварна појава пријављивања незаконитости је још увек врло ограничена. Током претходне две године, Агенција је регистровала само 16 пријава, од којих је, изгледа, у неколико случајева било злоупотребе шеме заштите лица која јавно изнесу случајеве корупције.

²¹ Наведени став није у надлежности Министарства одбране

²² Наведени став није у надлежности Министарства одбране

²³ Наведени став није у надлежности Министарства одбране.

²⁴ Ставови од 33. до 42. укључујући и препоруке нису у надлежности Министарства одбране. Информације су са састанака од 20.09.2012. године.

²⁵ Информације су са састанака од 20.09.2012. године.

39. Регистрација и верификација пријаве о имовини државних званичника су две од најважнијих надлежности Агенције. Тренутни законски оквир подразумева јачање многих релевантних одредаба, укључујући надлежност Агенције да верификује пријаве и означи као прекршај пропуст да се пружи информације о имовини. Агенција води електронски регистар са пријавама о имовини. Укупно 20.000 државних званичника има обавезу да пријави имовину. Укупно 650 пријава је верификовано током 2011. године, а око 2.000 у септембру 2012. Скоро сваки нови владин службеник испунио је ову обавезу после општих избора у мају 2012. године подношењем обрасца за пријаву имовине. Агенција је нагласила важност постојања јаке судске подршке и побољшане сарадње са Републичким јавним тужилаштвом.

40. Агенција прати напредак процедура и политика за спровођење садашње Стратегије за борбу против корупције која је усвојена 2005. године. Нова Стратегија је предмет дискусије на нивоу Владе. Одговарајуће праћење ефикасности је тешко проценити, или чак можда и немогуће без добро развијених акционих планова на нивоу министарства на основу којих се може мерити учинак.

41. Агенција је позвана да процени нацрте закона да би се задовољили захтеви исправности и редовности.

42. Акције предузете до сада у смањењу ризика од корупције обухватају следеће: развијање плана интегритета у државним органима, доношење прописа о адекватним зарадама, ротацију лица на осетљивим позицијама, обелодањивање финансијских извештаја за лица на високим позицијама и оних који раде на осетљивим позицијама, поштовање правила о сукобу интереса, обавезу пријављивања поклона које су примили функционери и запослени у државним органима у току протоколних активности, као и друге мере и активности за елиминисање могућности за корупцију. Степен реализације ових мера не може се тренутно проценити.

43. Влада покушава да подигне свест, образује јавно мњење и придобије његову подршку за спровођење стратегије за борбу против корупције. Постоје две јединице у саставу Агенције, од којих је једна одговорна за пружање информација, максимално износећи у јавност активности које се спроводе у борби против корупције и упознавајући јавност са процедурама и прописима који су донети. Друга јединица је задужена је Одељење за обуку и образовање које ради у интерним оквирима али и са спољним партнерима, нпр. невладиним организацијама. Веб сајт Агенције за борбу против корупције је добро постављен, пружа обиље информација и редовно се ажурира. Тренутно тај веб сајт није на енглеском, али у току је рад на завршавању превода.

ПРЕПОРУКЕ

- a. Анализирати све органе који су тренутно укључени у изградњу мера интегритета и добре праксе и размотрити могућности за побољшање ефикасности.
- b. Извршити преглед сарадње између Агенције и Републичког јавног тужиоца у функцији оптимизације ефективности Стратегије за борбу против корупције.

АНТИКОРУПЦИЈСКА ПОЛИТИКА У ОДБРАНИ И БЕЗБЕДНОСТИ

44. Министарство одбране је опредељено да спроведе антикорупцијске мере из Националне стратегије, Антикорупцијског акционог плана и Меморандума о разумевању. Министар одбране и начелник Генералштаба су, преко свог особља, израдили и успоставили Кодекс части припадника Војске Србије. Извод из овог документа се налази на картици коју сва војна лица морају да носе са собом.

45. У Министарству одбране је, на основу Закона о Агенцији за борбу против корупције, 13 институција у обавези да израде и донесу сопствене планове интегритета до 01. децембра 2012. године. У оквиру Министарства одбране постоји целина која је одговорна за унутрашњу контролу и ревизију. Од суштинске важности је да они буду обучени како ће били у могућности да дају савете у вези са транспарентношћу, позивањем на одговорност и интегритетом у финансијском систему.

46. Постоји значајан број прописа и политика које се односе на етичко понашање и интегритет и које се примењују на припаднике МО, како на цивиле тако и на војна лица. Изгледа да је познавање правила, прописа и процедура у знатној мери поправљено објављивањем Кодекса части и издавањем индивидуалних картица свим припадницима. Аспектом јавног изношења случајева корупције и заштите за оне појединце који пријаве сумњиве активности баве се прописи садржани у Акту Агенције за борбу против корупције²⁶, у којима се каже да државни службеник или лице запослено у органима Републике Србије које добронамерно пријави могућу корупцију не може сносити штетне последице.

47. У циљу заштите лица која јавно изнесу случајеве корупције, Агенција може да понуди помоћ у складу са законом и може да заштити анонимност тих појединаца. Лица која јавно изнесу случајеве корупције могу непосредно да контактирају Агенцију без стварања забринутости у војном ланцу командовања.

48. Влада поставља Генералног инспектора на период од пет година, према предлогу министра одбране, и на основу мишљења Савета за националну безбедност. Генерални инспектор је одговоран министру одбране и подноси извештај о извршеној контроли надлежном одбору Народне скупштине најмање једном годишње. Генерални инспектор не сме да буде члан неке политичке странке или да обавља неку другу јавну функцију. Увођење генералног инспектора у МО и реорганизација интерних контрола у Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији оснажила је надзор и контролне механизме. Канцеларија Генералног инспектора је добро организована, иако има недовољно особља за извршење бројних планираних инспекција.

49. Инспекторат одбране има широко поље деловања, тако да на пример ту спадају инспекције у Војсци Србије везано за операције и функције и примену одлука и аката који утичу на систем управљања одбраном. Они такође имају блиску сарадњу са низом организација из јавног сектора као што су Управа за јавне набавке и Инспекторат за рад из Министарства за рад и социјалну политику.

ЉУДСТВО, ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА

50. Закон о Војсци Србије, Правило службе Војске Србије и Директива за протокол у МО и ВС дају смернице цивилним и војним лицима у њиховом поступању везано за давање поклона и исказивање гостопримства, сукоб интереса и друге праксе које представљају ризик у смислу корупције. Они су прослеђени свим организационим јединицама МО и ВС и доступни свим припадницима. Кодекс части припадника ВС је подељен свим припадницима МО и ВС. Међутим, едукација ради промоције добре праксе као и етике у систему одбране у овом тренутку се спроводи на Војној академији, али је потребно организовати етичко образовање на свим нивоима МО и ВС на вредностима и нормама Кодекса части припадника ВС.

51. Учесталост ротације кадрова на „осетљивим местима“ није посебно регулисана. Што се тиче професионалних војних лица- официра, останак на одређеним положајима је условљен могућношћу задовољења критерија за унапређење и постављењем на неку другу дужност, што у знатној мери скраћује време које они проведу на одређеној дужности (просечно време које официр проведе на некој дужности је од 4 до 7 година). Што се тиче цивила, не постоји посебно временско ограничење, и њихова променљивост је знатно ређа у поређењу са официрима, и обично је везана за организацијске промене и личну каријеру.

52. Развија се нови начин селекције у оквиру МО и ВС. Предлог критеријума и упутства за њихову примену су написани, и део тога се експериментално примењује од почетка 2011. у области селекције и рангирања кандидата за одређене облике школовања и каријерног усавршавања као и за постављења на посебне дужности.

53. Нови програм селекције и регрутације је у потпуности примењен почетком ове године и он потпуно транспарентно дефинише критеријуме за пријем и напредовање. Постоји такође „онлајн“ систем самопровере у коме кандидат може да види која су радна места доступна и провери могућности за потенцијално напредовање. Ово ни на који начин не представљају гаранцију за напредовање или избор за дату позицију – тражи се формална пријава где год је то могуће.

54. Кандидати се процењују од стране Кадровског савета, а извештај са препорукама и мишљењима се доставља начелнику ГШ ради доношења коначне одлуке о унапређењу. У новом систему постоји транспарентност и информације које се могу јавно објавити су доступне.

55. Персонал који ради послове везане за набавке се такође подвргава додатним проверама и утврђују се потенцијални интереси које би они или чланови њихове породице могли имати везано за одређене компаније, а који могу негативно да утичу на њихову позицију. Персонал се редовно замењује као део антикорупцијских мера.

56. Прихватање гостопримства организације је ограничено на трошкове превоза, смештаја и исхране у току неких активности. Посебан споразум се понекад закључује и садржи обавезујући ставку којом се утврђује непостојање даљих међусобних обавеза у вези са том активношћу. Након што се договор потврди, доноси се коначна одлука о учествовању у неким активностима на основу наредбе коју потписује министар одбране, начелник одељења или самосталне управе у МО и ВС.

57. Рачуноводствени центар, унутрашња организациона целина Управе за финансије и буџет МО, обрачунава плате и друга плаћања запосленима, прави листе за исплату и извештај о платама, исплаћује плате и води евиденцију о платама и другим приходима. Потврђено је да Рачуноводствени центар плаћа само оно што је одобрила Управа за кадрове, а што је у складу са нормативним актима којима су примања запослених уређена.

58. Организацијске јединице Министарства одбране, у процесу реализације активности и задатака, у складу са својим функционалним надлежностима, доприносе изградњи интегритета за смањење ризика од корупције.

ПРЕПОРУКЕ

- a. Размотрити јавну информативну кампању МО за промовисање интегритета, одговорности и транспарентности система регрутовања кадра.
- b. Установити и редовно вршити ревизију листе свих осетљивих позиција у МО.
- c. Извршити ревизију процедура и развити систем управљања ротацијама на овим позицијама.
- d. Установити место контакта ради праћења NATO IS/ PASP како би се искористиле предности њихових програма и активности.
- e. Утврдити потребе за едукацијом и обуком и искористити постојеће ресурсе и за цивилна и за војна лица, нпр. НАТО „BI“ план образовања и обучавања, радионице за каријерна усавршавања у оквиру програма НАТО за југоисточну Европу, Курс лидерства у одбрани у изградњи интегритета у НАТО школи у Оберамергау.

ПЛАНИРАЊЕ И БУЏЕТ

59. У Министарству одбране успостављен је систем Планирања, програмирања, буџетирања и извршења, заснован на Правилнику за планирање, програмирање, буџетирање и извршење у МО и ВС, којим се уређује планирање, програмирање, буџетирање и извршење планова и програма из делокруга Министарства одбране и Војске Србије. На основу наведеног документа, израђују се дугорочни, средњорочни и краткорочни планови и утврђују финансијске потребе програма за наредну буџетску годину.

60. Управа за буџет врши процедуралну контролу над буџетом и набавкама. У саставу Управе за буџет налази се и један припадник који је завршио обуку за систем ППБИ (планирање, програмирање, буџетирање и извршење), на Морнаричкој школи за постдипломске студије у Монтереју (САД). Овај припадник је радио са мањим тимом менаџера у Управи и помагао је да се уведу провере и усклађивања како би се обезбедило поштовање прописа о исправности и регуларности.

61. Министарство одбране израђује Предлог финансијског плана одбране за сваку буџетску годину на основу годишње исказаних потреба програма (организационих јединица МО и ВС), Фискалне стратегије и Упутства министра надлежног за послове финансија у Влади Републике Србије за израду буџета. Ово је повезано са законима о буџету које доноси Министарство финансија.

62. Финансијски подаци из извештаја о трошковима МО су јавни документ. Могу се добити од Министарства финансија и показују сва плаћања у име МО. За Министарство финансија праве се квартални извештаји о извршењу финансијског плана МО.

63. Вишак непокретне имовине и опреме може бити продат. Нови закон усвојен у Народној Скупштини у септембру 2012. одређује да се приходи од ових продаја враћају Трезору и да ће бити распоређивани као део редовне расподеле и буџетског циклуса.

64. Вишак некретнина може значајно оптеретити буџет кроз трошкове покрића минималних комуналија и чувања ових објеката. МО склапа споразуме са локалним заједницама око коришћења вишка непокретности, што има финансијске импликације.

65. Одсек за интерну ревизију је усвојио стратешки план рада за период 2011-2013, који служи као основа за израду годишњих планова рада. Главни циљ за период 2011-2013 подразумева подизање свести о управљању ризицима у МО, обављање ревизије/контроле у главним областима МО ради израде прегледа делотворности система, обучавање појединаца ради стицања сертификата овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору и напредну обуку особља.

66. Уз то, Државна ревизорска институција врши контролу владиних агенција на основу годишњег програма ревизије. Овакве контроле су вршене у МО 2009. и 2011. Обуку за интерног ревизора је завршило три припадника Инспектората одбране, а један од њих је пребачен у МО.

ПРЕПОРУКЕ

- a. Размотрити потребу хармонизације Закона о буџету и Закона о јавним набавкама ради рационализације трошења буџетских средстава.
- b. Обучити додатни број лица за обављање послова ревизора.

ОПЕРАЦИЈЕ

67. Не постоји посебна војна доктрина о томе како се поставити по питањима корупције у операцијама. Образовни модул који нагlašava утицај корупције на операције и бави се добром праксом требало би да буде укључен у обуку пре упућивања припадника ВС. НАТО план едукације и обуке за изградњу интегритета²⁷ може послужити као основа.

ПРЕПОРУКЕ

- а. Размотрити креирање образовног модула на основу НАТО плана едукације и обуке за изградњу интегритета.

НАБАВКЕ

68. Закон о јавним набавкама успоставља низ принципа у циљу постизања транспарентности у поступцима јавних набавки. У том смислу захтева се обавезно објављивање или оглашавање јавних набавки и охрабрује се надметање између понуђача. Уз то, постоје бројни прописи који покривају све аспекте процеса набавки.

69. Набавке дефинисане као поверљиве или осетљиве природе спроводе се у складу са одредбама Уредбе о средствима за посебне намене. Ово се односи на ону робу која је наведена у националној листи контроле наоружања и војне опреме и националној листи контроле робе двоструке намене. Постоје процедуре у спровођењу посебних или поверљивих набавки и детаљи о томе су заштићени.

70. Наоружање и војна опрема се набављају од произвођача у Републици Србији у складу са прописима о производњи и трговини наоружањем и војном опремом, као и у иностранству уколико се они не могу набавити у земљи. Набавке из иностранства обављају се од произвођача или појединаца који су регистровани за такве врсте продаје код овлашћених институција у земљи из које се врши извоз.

71. Набавке се, генерално говорећи, обављају централизовано преко Дирекције за набавке и продају Управе за снабдевање МО. Потчињене јединице су овлашћене да купују робу на основу исплативости и везано за рутинске захтеве као што су одржавање и храна.

72. Потпуни циклус одбрамбених набавки је сложен процес који се састоји од неколико фаза: подношење студије о набавци (реферата) Управи за снабдевање од стране потчињених команди, покретање процедуре набавки, објављивање јавног позива, израда тендерске документације, подношење понуда, отварање понуда, избор најбоље понуде и склапање уговора за одабрани понуђачем.

73. По пријему захтева за јавним набавкама, овлашћено службено лице Дирекције за набавке и продају доноси одлуку о покретању набавке и образује комисију за набавку који сачињава тендерску документацију и детаљне спецификације услова које треба да се задовоље предметном набавком. Чланови комисије за набавку су: правник, који је одговоран за закониту примену процеса и процедура, придржавање рокова, испуњење услова понуде у складу са важећим прописима који се односе на понуђаче; инжењер, професионалац са техничко-тактичког нивоа или вршилац функције који је одговоран за процену квалитета испоручене робе или услуга; и финансиста који је одговоран за обезбеђење испуњења финансијских услова од стране понуђача као и за финансијске обрачуне и евалуације понуде.

74. Са персоналом који ради у организационој јединици надлежној за набавке обавља се разговор и само након што се испуне сви услови оверава им се запослење у одељењу. Сви запослени су дужни да пријаве било какав интерес који они или њихове породице имају везано за компаније које су или би се могле наћи на списку компанија које учествују у тендеру за снабдевање робом или услугама. Овај списак се налази у Министарству финансија и привреде и само компаније са тог списка могу учествовати у тендеру. Запослени се такође ротирају да би се обезбедила исправност и правилност и као једна од мера изградње интегритета.

75. Јединица војне контроле квалитета је под Сектором за материјалне ресурсе и одговорна је за утврђивање квалитета набављене робе и услуга. Међутим, постоји озбиљна забринутост да систем набавки није транспарентан. Одбор за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Републике Србије је изразио забринутост да постоје докази да је једна компанија следила тендерску процедуру и добила оверене папире, али је касније покренута истрага која се завршила одбацивањем тендера због неиспуњења захтева.

²⁷ PO(2012)0364 и MCM-007S-2012, од 18.07.2012.

76. Закон о јавним набавкама јасно прописује услове када се понуђач може ставити на негативну листу за јавне набавке. Нису покретани кривични поступци ради злоупотреба службеног положаја из области јавних набавки у Министарству одбране.

77. Закон прописује да владине агенције са буџетом у Републици Србији тренутно не могу да користе офсет (поравнање) у процесу примене уговора.

78. У складу са Правилником о материјалном пословању у МО и ВС, сво особље у ланцу у процесу набавки морају да потпишу изјаву да не постоји сукоб интереса у извршавању њихових дужности у том процесу.

АРАНЖМАНИ СА ПРЕДУЗЕЋИМА НАМЕНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ И ДРУГИМ ДОБАВЉАЧИМА

79. Управа за снабдевање у МО је надлежна за: припрему тендерске документације, вредновање финансијских аспеката поновљених тендера и обезбеђење испуњења уговорних обавеза. Тренутно, Министарство финансија и привреде води списак оних компанија са којима је, након попуњавања годишњег упитника, одобрено да Министарство одбране може да сарађује. МО може да затражи да се нека компанија уклони са овереног списка, али мора да објасни случај наводећи разлоге за такав захтев Министарству финансија и привреде.

80. Пре расписивања одређеног тендера може се десити да Министарство одбране да негативну карактеристику одређеној компанији. Међутим, ако та компанија уложи жалбу Министарству финансија и привреде, све активности тендера ће престати док се не спроведе истрага.

81. МО је у обавези да унапред објави конкурс за оне јавне набавке чија приближна вредност прелази 50.000.000 РСД (450.000 евра). Министарство финансија и привреде има искључиву одговорност за управљање списком компанија које су на одобреном списку.

82. Компаније немају обавезу да имају етичке програме, али постоји могућност да се то затражи. По закону о јавним набавкама, ако је познато да компанија или појединац нису извршили претходне обавезе по неком уговору или су извршили набавку робе и услуга испод очекиваних стандарда, МО може да о томе обавести Министарство финансија и привреде. Министарство финансија и привреде може, ако је то оправдано, да одбије да прихвати такву компанију у процесу набавке.

83. Ако понуђач верује да је његово право нарушено у процесу јавних набавки, може да затражи заштиту својих права. Ово је у складу са одредбама Закона о јавним набавкама који прописује процедуре везане за заштиту права понуђача и јавног интереса. Понуђач подноси свој захтев МО у складу са одредбама закона. Треба истаћи да понуђач може да поднесе захтев у било којој фази процеса набавке.

84. Поред тога, упућивање захтева за заштиту права суспендује све даље активности око набавке. У 2011. години било је 6 жалби, од којих је Комисија за заштиту права подржала 4 случаја, док су преостала два у разматрању.

ПРЕПОРУКЕ

- a. Преиспитати систем одржавања списка потенцијалних понуђача на списку компанија којима је дозвољено да учествују у тендеру, која се налази у Министарству економије²⁸.
- b. Преиспитати законску регулативу јавних набавки²⁹ у смислу поштовања утврђених међународних стандарда³⁰.
- c. Размотрити израду регистра одобреног од стране МО за компаније и добављаче којима је дозвољено да пружају услуге МО.
- d. Преиспитати процедуре набавки у смислу поједностављења процеса за уговоре на мање вредности успостављањем новчаног лимита испод којег је процедура мање укључена.
- e. Утврдити да ли је потребна законска регулатива да би се захтевало од компанија које обављају послове са МО да имају написан етички кодекс.
- f. Преиспитати састав тендерских комисија, посебно да би се обезбедила транспарентност, исправност и правилност.
- g. Преиспитати садашње процедуре да би се обезбедила потпуна транспарентност.
- h. Направити план управљања запосленима да би се обезбедило да се прописи о ротацији спроводе и да су оперативни.

²⁸ Наведена препорука није у надлежности МО.

²⁹ Наведена препорука није у надлежности МО.

³⁰ Нпр. Директива 2009/81/ЕС о набавкама у одрани и безбедности, јул 2009.

III. ПЛАН АКТИВНОСТИ НА ИЗГРАДЊИ ИНТЕГРИТЕТА У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ У 2015. ГОДИНИ

1. УВОД

У функцији достизања циљева изградње интегритета, Министарство одбране Републике Србије, између осталог, реализовало је следеће активности:

- спровођење планова интегритета под надзором Агенције за борбу против корупције,
- учешће (од 2012. године) у два истраживања нивоа ризика од корупције које реализује организација Међународна транспарентност Велика Британија,
- учешће у истраживању изграђености интегритета у институцијама сектора безбедности, које је организовао Београдски центар за безбедносну политику, као и
- учешће у НАТО програму изградње интегритета у оквиру којег је, у сарадњи са НАТО експертским тимом, израђен документ Самопроцена изградње интегритета за смањење ризика од корупције у Републици Србији из надлежности Министарства одбране.

Имајући у виду значај наведених истраживања и њихових препорука, као и потребу координације активности у области изградње интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије, Управа за стратегијско планирање Сектора за политику одбране израдила је План активности на изградњи интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије у 2015. години.

У вези са наведеним, посебно је значајно учешће Министарства одбране и Војске Србије у НАТО програму за изградњу интегритета зато што је остварена практична подршка активностима које су реализоване у функцији изградње интегритета. На овај начин унапређен је ниво свести о важности и могућем обиму сузбијања корупције у Министарству одбране и Војсци Србије. Самопроцена изградње интегритета за смањење ризика од корупције у Републици Србији и анализа Самопроцене спроведена у сарадњи са НАТО експертским тимом, омогућили су квалитетнију размену информација, већу транспарентност и континуирано праћење тока свих активности на изградњи интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије.

Објављивање на интернет презентацији Министарства одбране извештаја о Самопроцени (на српском и енглеском језику) омогућило је праћење стања и поређење са другим државама у вези са борбом против корупције. Такође, омогућило је организацијама цивилног друштва и другим међународним организацијама, заинтересованим за питања изградње интегритета приступ информацијама у вези са изградњом интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије.

План активности на изградњи интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије, омогућио је обједињавање и адекватну координацију активности на нивоу система одбране. Оваква пракса ће бити настављена и у наредним годинама, уз тежњу ка даљој рационализацији и обједињавању капацитета ангажованих за реализацију на националном нивоу, као и у оквиру међународне сарадње у области одбране.

Образовање и обука припадника Министарства одбране и Војске Србије омогућили су успостављање мреже едукованих појединаца посвећених успешној примени антикорупцијских мера.

2. ЦИЉ

Реализацијом Плана активности на изградњи интегритета у 2015. години потребно је достићи следеће циљеве:

- Подигнута свест припадника Министарства одбране и Војске Србије о потреби борбе против корупције.
- Ефикасна координација реализације активности на изградњи интегритета ради смањења ризика од корупције у Министарству одбране и Војсци Србије.
- Припадници Министарства одбране и Војске Србије су упознати са начином интерног и екстерног пријављивања корупције.

3. НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Носиоци реализације активности Плана активности на изградњи интегритета у Министарству одбране и Војсци Србије у 2015. години су: Секретаријат министарства, Сектор за политику одбране, Инспекторат одбране, Генерални инспектор служби, Војнобезбедноне агенције, Одсек за интерну ревизију, Управа војне полиције, Центар за мировне операције Здружене оперативне команде Генералштаба Војске Србије и Управа за људске ресурсе (Ј-1) Генералштаба Војске Србије.

I ДЕМОКРАТСКА КОНТРОЛА					
р.бр..	циљ	активност	носилац	сарађује	време
1	Ефикасно спровођење Стратегије за борбу против корупције у Републици Србији	11.	Планирање, спровођење и праћење испуњавања обавеза Министарства одбране и Војске Србије (МО и ВС) из националне Стратегије за борбу против корупције	Секретаријат министарства	Војнобезбедносна агенција (ВБА) и надлежне организационе јединице (ОЈ)МО и ВС
2.	Ефикасно спровођење Плана интегритета	21.	Предузимање мера и активности са циљем смањења изложености институције ризику од корупције	ОЈ МО и ВС надлежне за спровођење планова интегритета ³¹	током године
		22.	Уврштавање мера и активности из планова интегритета у редовне годишње планове рада ОЈ МО и ВС	ОЈ МО и ВС ³²	током године
		23.	Примена препорука за спровођење планова интегритета на начин и у роковима предвиђеним Извештајем Агенције за борбу против корупције о спроведеној контроли квалитета и објективности плана интегритета МО у 2014. години	Секретаријат министарства	ОЈ МО и ВС надлежне за спровођење планова интегритета
3.	Развијена сарадња са Агенцијом за борбу против корупције на изградњи интегритета у МО и ВС	31.	Операционализација активности, у сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције, на изградњи интегритета у МО и ВС	Секретаријат министарства	ОЈ МО и ВС
4.	Извршена евалуација напретка из области изградње интегритета у вези са препорукама НАТО експертског тима	41.	Организовање и реализација састанка са представницима НАТО у вези са напретком МО и ВС на изградњи интегритета	Сектор за политику одбране (СПО)	ОЈ МО и ВС
					прво тромесечеје 2015.

31 Министарство одбране, Генералштаб Војске Србије (Копнена војска, Ваздухопловство и ПВО, Команда за обуку), Инспекторат одбране, ВБА, ВОА, Управа за војно здравство (Војномедицинска академија, Центар војномедицинских установа Београд, Војномедицински центар Нови Сад и Војна болница Ниш) и Војна академија

32 Секретаријат министарства, Сектор за политику одбране, Сектор за лудске ресурсе, Сектор за буџет и финансије, Сектор за материјалне ресурсе, Генералштаб Војске Србије, Инспекторат одбране, ВБА, ВОА, Управа за војно здравство, Управа за односе са јавношћу и Универзитет одбране

р.бр.	циљ	активност	носилац	сарађује	време
5.	Правилно одређен степен тајности докумената у службеној употреби	51. Реализација едукација или достављање информација запосленима о правилној примени Закона о тајности информација, ради избегавања неселективног одређивања степена тајности докумената	OJ MO и BC	Секретаријат министарства	фебруар – март 2015.
6.	Реализоване активности из друге фазе Прилагођеног НАТО програма изградње интегритета за југоисточну Европу	61. Усаглашавање налаза истраживања нивоа ризика од корупције у систему одбране Републике Србије (анализе потреба) са представницима МО Краљевине Норвешке	Сектор за политику одбране	OJ MO и BC	фебруар – децембар 2015.
		62. Организовање и реализација активности из друге фазе Прилагођеног НАТО програма изградње интегритета за југоисточну Европу са представницима МО Краљевине Норвешке	Сектор за политику одбране	OJ MO и BC	фебруар – децембар 2015.
7.	Развијена сарадња са Одбрамбеном академијом Велике Британије и организацијом Међународна транспарентност Велике Британија у области изградње интегритета	71. Реализација састанка са представницима организације Међународна транспарентност В. Британија у области изградње интегритета	Сектор за политику одбране	OJ MO и BC	током године
		72. Реализација едукација, у сарадњи са организацијом Међународна транспарентност В. Британија, у области изградње интегритета за представнике МО и BC	OJ MO и BC	-	током године
8.	Развијен Стратегијски план комуникације ради информисања јавности о напретку МО и BC у примени антикорупцијских мера	81. Израда Стратегијског плана комуникације, ради информисања јавности о напретку МО и BC у примени антикорупцијских мера	Управа за односе са јавношћу МО	Сектор за политику одбране	до марта 2015.
9.	Промовисано питање изградње интегритета, одговорности и транспарентности, из надлежности МО и BC, у домаћим и страним медијима	91. Објављивање чланака и прилога којима се промовише иницијатива изградње интегритета, одговорности и транспарентности у овој области, из надлежности МО и BC, у домаћим и страним медијима	Управа за односе са јавношћу МО	OJ MO и BC	током године
		92. У јавним наступима министра одбране и других високих званичника МО и BC промовисати активности и значај изградње интегритета и смањивања ризика од корупције	OJ MO и BC	-	током године

II АНТИКОРУПЦИЈСКА ПОЛИТИКА У МО И ВС

р.бр..	циљ	активност	носилац	сарађује	време
1.	Формирана Група за координацију реализације активности изградње интегритета у МО и ВС	11.	Разматрање могућности организацијских промена кроз формирање Групе (до 4 лица) у некој ОЈ МО која би била надлежна за координацију реализације активности изградње интегритета у МО и ВС	Сектор за политику одбране ВБА остале ОЈ МО и ВС	јануар – март 2015.
2.	Формирана Радна група за координацију реализације активности по свим питањима изградње интегритета у МО и ВС	21.	Разматрање могућности за формирање Радне групе МО за изградњу интегритета, ради ефикасне координације реализације активности по свим питањима изградње интегритета у МО и ВС	Секретаријат министарства и ОЈ МО и ВС	јануар – јун 2015.
3.	Уређена процедура склапања уговора са јасно дефинисаним обавезама и одговорностима лица која учествују у овом процесу	31.	Уређење процедуре склапања уговора доношењем интерног акта/упутства са јасно дефинисаним обавезама и одговорностима лица која учествују у овом процесу	Сектор за буџет и финансије (СБиФ) Сектор за материјалне ресурсе	до октобра 2015.
4	Потпуна и ефикасна примена Закона о заштити обуњивача обезбеђењем заштите лица која пријављују корупцију, етички и професионално неприхватљиве поступке и друге неправилности, против функционера и запослених	41.	Доношење и објављивање, на званичном веб сајту МО, општег акта о поступку унутрашњег обуњивања у МО и ВС, сходно члану 16 став 1. Закона о заштити обуњивача	ВБА Управа Војне полиције Генералштаба (ГШ) ВС	до 04. маја 2015.
		42.	Обавештавање радно ангажованих лица у МО и ВС о правима, сходно члану 14 став 4. Закона о заштити обуњивача	ВБА Управа Војне полиције ГШ ВС	до 04. маја 2015.
		43.	Одређивање овлашћених лица у ОЈ МО и ВС за пријем информације и вођење поступка у вези са обуњивањем, сходно члану 14 став 4 Закона о заштити обуњивача	ВБА Управа Војне полиције ГШ ВС	до 04. маја 2015.

III ЛЉУДСКИ РЕСУРСИ, ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА

р.бр.	циљ	активност	носилац	сарађује	време
1.	Коришћење листе „осетљивих позиција“ у МО и ВС, за потребе изградње интегритета и смањења ризика од корупције од стране ОЈ МО и ВС	11. Анализа, ажурирање (по потреби) и достављање листе „осетљивих позиција“ у МО и ВС са аспекта изградње интегритета и смањења ризика од корупције, надлежним ОЈ МО и ВС	Управа за организацију СПО	ВБА, Инспекторат одбране	јануар – март 2015.
2.	Извршена ревизија процедура и развијен систем управљања ротацијама на „осетљивим позицијама“	21. Израда процедура и развој система управљања ротацијама на „осетљивим позицијама“ у МО и ВС у функцији изградње интегритета	Управа за кадрове Сектора за људске ресурсе (СЉР)	Управа за организацију СПО, ВБА, Сектор за материјалне ресурсе, Инспекторат одбране	до краја 2015.
3.	Регулисано питање сукоба интереса чланова комисије за пријем кандидата у радни однос	31. Увођење обавезе да сваки члан комисије задужен за пријем кандидата у радни однос, након што се констатују пријаве кандидата, потпише изјаву да он или са њим повезано лице немају приватни интерес у вези са пријављеним кандидатима	Управа за кадрове СЉР,	ВБА, Секретаријат министарства, Инспекторат одбране	током године
4.	Реализација поступка пријема кандидата у радни однос или школовање се врши на транспарентнији начин	41. Стриктно и доследно поштовање прописа приликом пријема кандидата у радни однос или школовање, а нарочито Закона о Војсци Србије и Закона о државним службеницима	ОЈ МО и ВС	Управа за кадрове СЉР, Управа за људске ресурсе (Ј-1) ГШ ВС	током године
5.	Виши ниво транспарентности слободних радних места и транспарентности ранг листа за унапређење професионалних војних лица	51. Повремено објављивање листа свих слободних радних места у МО и ВС и ранг листа за унапређење професионалних војних лица на интерној мрежи МО и ВС	Управа за кадрове СЉР	ОЈ МО и ВС	до јуна 2015.
6.	Обуке о управљању финансијама садржане су плановима и програмима интерних и екстерних обука	61. У планове и програме интерних и екстерних обука уврстити и обуке о управљању финансијама	Сектор за буџет и финансије	ОЈ МО и ВС	током године
7.	Обуке о управљању јавним набавкама садржане су плановима и програмима интерних и екстерних обука	71. У планове и програме интерних и екстерних обука уврстити и обуке о управљању јавним набавкама	Сектор за материјалне ресурсе (СМР)	ОЈ МО и ВС	током године

р.бр..	циљ	активност		носилац	сарађује	време
8.	Усвојен модул за едукације и обуке за изградњу интегритета на нивоу МО и ВС	81.	У складу са потребама МО и ВС, припремити и усвојити модул за едукације и обуке за изградњу интегритета и регулисати начин његове примене	Војна академија СЛБР	Управа за обуку и доктрину (Ј-7) ГШ ВС Сектор за политику одбране	до јуна 2015.
9.	Реализоване едукације припадника МО и ВС из области изградње интегритета у сарадњи са НАТО	91.	Реализација едукација припадника МО и ВС у области изградње интегритета коришћењем постојећих ресурса Републике Србије и НАТО	Сектор за политику одбране	ОЈ МО и ВС	током године
10.	Реализоване едукације припадника МО и ВС, у области изградње интегритета, у сарадњи са НАТО и организацијом Међународна транспарентност В. Британија	101.	Реализација курса, у сарадњи са НАТО и организацијом Међународна транспарентност, ради едукације припадника МО и ВС који ће изводити обуке у области изградње интегритета	Војна академија СЛБР	Сектор за политику одбране, Управа за кадрове СЛБР, Управа за обуку и доктрину (Ј-7) ГШ ВС	током године
11.	Овлашћена лица за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем су оспособљена за реализацију својих задатака	102.	Реализација Курса за смањење ризика корупције у поступку јавних набавки у Сектору за материјалне ресурсе за припаднике МО и ВС у области изградње интегритета	Сектор за материјалне ресурсе	ОЈ МО и ВС	до маја 2015.
		111.	Обука овлашћених лица за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем	Секретаријат министарства	ВБА Управа Војне полиције	до априла 2015
IV ПЛАНИРАЊЕ И БУЏЕТ						
1.	Обучен додатни број лица за обављање послова интерног ревизора	11.	Обучавање до 5 лица за обављање послова интерног ревизора	Одсек за интерну ревизију МО	ОЈ МО и ВС	током године
2.	Виши ниво едукације лица која обављају послове ревизора	21.	Континуирано подизање нивоа обучености лица за обављање послова интерног ревизора	Одсек за интерну ревизију МО	Инспекторат одбране и С Биф	до краја 2015.

V МУЛТИНАЦИОНАЛНЕ ОПЕРАЦИЈЕ					
р.бр..	циљ	активност	носилац	сарађује	време
1.	Реализован антикорупцијски образовни модул током обуке пре размештања декларисаних снага у иностранству	11. Усвајање и примена антикорупцијског образовног модула у МО и ВС реализацијом обуке током обавезних курсева који се спроводе пре упућивања појединача или контингентата ВС у иностранству	Центар за мировне операције ЗОК ГШ ВС	Управа за обуку и доктрину (Ј-7) ГШ ВС Управа за буџет СБиф Управа за снабдевање СМР	током године
VI ПОСЛОВИ СА ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА ОДБРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИМ ДОБАВЉАЧИМА					
1.	Годишњи план јавних набавки израђен на основу спроведене анализе потреба	11. Увођење обавезе израде годишњег плана јавних набавки на основу спроведене анализе потреба	Управа за снабдевање СМР	ОЈ МО и ВС	током године
2.	Потпуна примена Закона о јавним набавкама у области спровођења јавних набавки кроз интерна акта МО и ВС	21. Усвајање потребних интерних аката у области спровођења јавних набавки, који су предвиђени Законом о јавним набавкама	Управа за снабдевање СМР	ОЈ МО и ВС	током године
3.	Јасно и правилно оглашавање на званичном порталу Управе за јавне набавке, као и на веб сајту МО	31. Анализа досадашњег начина оглашавања на званичном порталу Управе за јавне набавке по организационим јединицама МО и ВС и, по потреби, усклађивање начина оглашавања сходно прописима	ОЈ МО и ВС које врше јавне набавке	Управа за снабдевање СМР	током године
4.	Установљен механизам за праћење реализације уговора, одређено одговорно лице за праћење и утврђен начин извештавања о реализацији и квалитету извршене набавке	41. Установљење и доследно примењивање механизма за праћење реализације уговора, одређивање одговорног лица за праћење и утврђивање начина извештавања о реализацији и квалитету извршене набавке	Управа за снабдевање СМР	ОЈ МО и ВС	до јуна 2015.
5.	Израђен план управљања запосленима, у Управи за снабдевање СМР, да би се обезбедило спровођење и функционалност прописа о ротацији кадрова	51. Израда плана управљања запосленима да би се обезбедило спровођење и функционалност прописа о ротацији кадрова	Управа за снабдевање СМР	-	до октобра 2015.

Num.	Goal	Activity	Body in charge	In cooperation with	Timing
6.	Усвојен етички кодекс којег треба да се придржавају предузећа која послују са МО и ВС	61. Разматрање усвајања етичког кодекса којег треба да се придржавају предузећа која послују са МО и ВС	Управа за снабдевање СМР	Секретаријат министарства	до септембра 2015.
7.	Усвојен етички кодекс за припаднике МО и ВС у контактим са представницима привредних друштава ОИС и другим добављачима	71. Израда и усвајање етичког кодекса за припаднике МО и ВС у контактим са представницима привредних друштава одбрамбене индустрије Србије и другим добављачима	Управа за одбрамбене технологије СМР	Управа за снабдевање СМР	до краја 2015.
8.	Реализовано учешће МО у истраживању нивоа ризика од корупције у одбрамбеним компанијама (Међународна транспарентност В. Британија)	81. Размена информација са представницима организације Међународна транспарентност В. Британија ради објективности налаза истраживања нивоа ризика од корупције у одбрамбеним компанијама	Управа за одбрамбене технологије СМР	ОЈ МО и ВС	до априла 2015.

